

แหล่งแร่ยิปซัม จังหวัดนครศรีธรรมราช

แหล่งแร่ยิปซัมทุ่งใหญ่ (นที พึ่งพระเกียรติ, ๒๕๑๔)

ที่ตั้ง แหล่งแร่ยิปซัมทุ่งใหญ่นี้ อยู่ในบริเวณบ้านโคกมัน ตำบลท่ายาง อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ประมาณ ๓ กิโลเมตร ทางตะวันออกเฉียงเหนือของอำเภอทุ่งใหญ่ ประมาณละติจูด $๘^{\circ} ๒๐' ๐๓''$ เหนือ ลองจิจูด $๙๙^{\circ} ๒๒' ๓๘''$ ตะวันออก ในแผนที่ ๑:๕๐,๐๐๐ ราวาง 47P/DA6, 10 Sheet 4835 I, 4836 II Series L708,

การเข้าสู่แหล่งแร่ จากอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีถนนลูกรังถึงอำเภอทุ่งใหญ่ เป็นระยะทาง ๕๖ กิโลเมตร จากตัวอำเภอไปทางเหนือ ๒ กิโลเมตรถึงบริเวณแหล่งแร่ หรือจากสถานีรถไฟหลักช้างซึ่งอยู่ทางเหนือของอำเภอทุ่งสงมีทางถนนลูกรังระยะทาง ๒๐ กิโลเมตร ไปถึงบริเวณแหล่งแร่ได้อีกทางหนึ่ง

กรรมสิทธิ์ครอบครอง บริษัทเหมืองแร่ทวายใหญ่ เป็นผู้ถือประทานบัตรควบคุมแหล่งแร่บริเวณนี้ ๔ แปลง คือ ประทานบัตรเลขที่ ๑๔๒๒๖, ๑๔๒๒๗, ๑๔๒๒๘, ๑๔๒๒๙ บริษัท Faber Merlin Ltd. ได้เข้าช่วงต่อและได้ให้บริษัทสากลสำรวจ ทำการเจาะสำรวจในเดือนกันยายน-ตุลาคม ๒๕๑๔

ธรณีวิทยาแหล่งแร่ ดินที่พบในบริเวณนี้ ได้แก่หินปูนพวก argillaceous limestone ดินทราย ดินชิลท์ mudstone และดินดินดานดำ พบชั้นของแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์แทรกอยู่ในชั้นดินดังกล่าว

การกำเนิดของแหล่งแร่ นี้ เกิดจากการตกตะกอนเนื่องจากการระเหยในแอ่งปิด ซึ่งเรียงเทไปทางทิศเหนือ

อายุของการกำเนิดแหล่งแร่ นี้ น่าจะเป็นยุคเปอร์เมียน (Permian) เช่นเดียวกับชั้นดินที่พบในบริเวณนี้

ผลของการเจาะตรวจด้วยเครื่องเจาะหัวเพชร ได้ทำการเจาะตรวจทั้งหมด ๑๐ หลุม พบแร่ยิปซัมใน ๔ หลุม ความหนาโดยเฉลี่ยของยิปซัมประมาณ ๑๔ เมตร และมีชั้นแอนไฮไดรต์หนา ๒๐ เมตร อยู่ใต้ชั้นยิปซัมแอ่งที่พบแร่ นี้มีขนาดความกว้าง ๒๐๐-๓๐๐ เมตร ยาว ๒ กิโลเมตร ความลึกของหลุมเจาะที่ลึกที่สุด ๕๐ เมตร และตื้นที่สุด ๒๕ เมตร

ปริมาณแร่สำรองของแหล่งแร่ยิปซัม

ในประทานบัตรเลขที่ ๑๔๒๒๔

พื้นที่ของแหล่งแร่ ๔๔ ไร่ = ๗๐๔๐๐ ตารางเมตร

ความหนาของชั้นยิปซัม = ๑๘ เมตร

ความถ่วงจำเพาะของยิปซัม = ๒.๓

ปริมาณแร่สำรองเบื้องต้นของยิปซัม ๒,๕๐๐,๐๐๐ ตัน

ในประทานบัตรเลขที่ ๑๔๒๒๔ ปริมาณแร่สำรองอนุมาณ (indicated reserve) แบ่งออกเป็น

๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑. พื้นที่ของแหล่งแร่ = 400X100= 40,000 ตารางเมตร

ความหนาของชั้นยิปซัม = 18 เมตร

ปริมาณแร่สำรองอนุมาณ ตอนที่ ๑ = 1,500,000 ตัน

ตอนที่ ๒. พื้นที่ของแหล่งแร่ = 500X50 = 25,000 ตารางเมตร

ความหนาของชั้นยิปซัม = 18 เมตร

ปริมาณแร่สำรองอนุมาณ ตอนที่ ๒ = 900,000 ตัน

รวมปริมาณแร่สำรองอนุมาณในประทานบัตรเลขที่ ๑๔๒๒๔

= 2,400,000 ตัน

รวมปริมาณแร่สำรองอนุมาณในบริเวณนี้

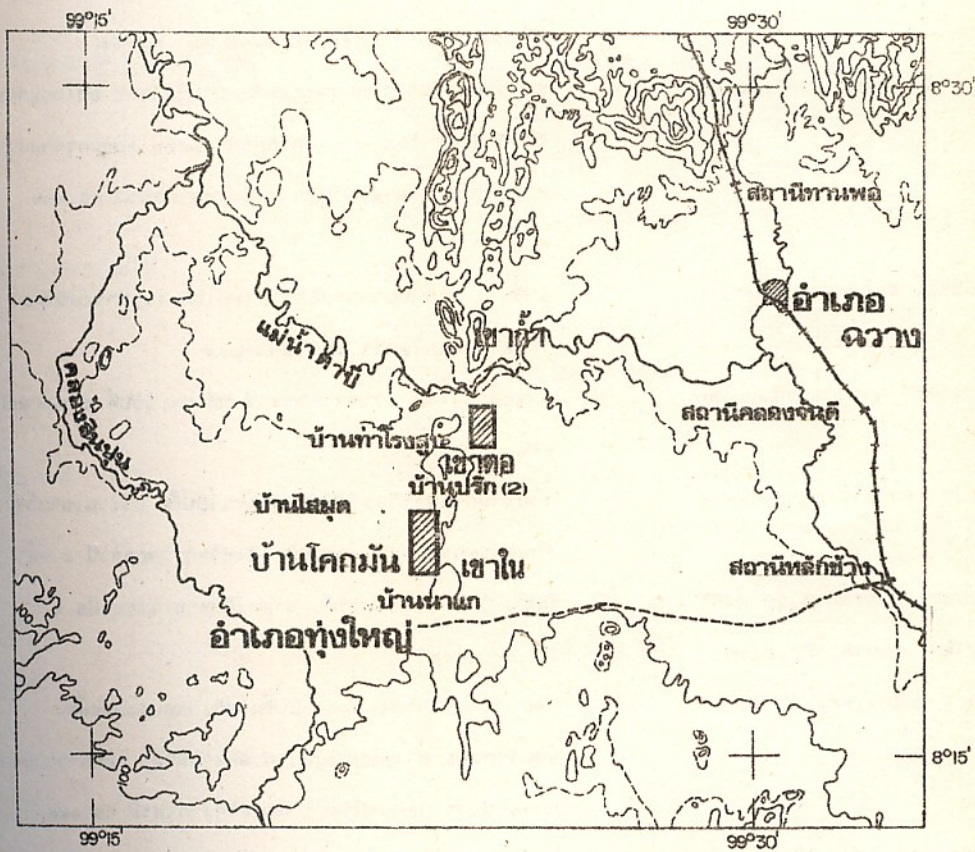
= 4,900,000 ตัน

สรุป

แหล่งแร่ยิปซัมทุ่งใหญ่นี้ จะเป็นแหล่งแร่ที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจแหล่งหนึ่ง ถึงแม้จะมีปัญหาบ้างในเรื่องเกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศ ซึ่งมีฝนตกเกือบตลอดปี เว้นเดือนเมษายน-พฤษภาคม และระดับน้ำใต้ดินอยู่ตื้นเพียงประมาณ ๔ เมตร จากผิวดิน ทำให้ไม่สะดวกในการเปิดหน้าเหมือง ชั้นดินที่ปกคลุมชั้นแร่อยู่หนาประมาณ ๓-๖ เมตร ก็ไม่สู้มีปัญหามากนัก

บริเวณใกล้เคียงที่น่าสนใจคือบริเวณภูเขาใหญ่ ซึ่งอยู่ทางด้านเหนือของเขตประทานบัตร แต่ขณะนี้ยังเป็นสวนยางอยู่

หมายเหตุ บริเวณบ้านท่าโรงสูบ ซึ่งอยู่ทางเหนือของแหล่งแร่ก็ได้มีการพบแร่ยิปซัมซึ่งคาดว่าคงเป็นแนวต่อเนื่องกันจากคำบอกเล่าของ นายอภิสิทธิ์ พุกกะวัน (พฤษภาคม ๒๕๒๐) นักธรณีวิทยา ของบริษัท เอส เทอโรรัลส์ จำกัด

รูปที่ ๑๑ แผนที่แสดงแหล่งแร่ใยหิน อ.ทุ่งใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช

(จากแผนที่มาตราส่วน 1:250,000 NC 47-15 SERIES L509 จ.นครศรีธรรมราช)